

Dia Mundial contra el Càncer de Còlon i Recte, 31 de març

La biòpsia líquida identifica el tipus de tumor que es pot beneficiar d'un nou tractament en càncer de còlon

- **La utilització d'aquesta tècnica en un assaig clínic s'ha mostrat útil per seleccionar un grup de pacients amb tumors que poden respondre a un tractament amb una combinació de dos anticossos monoclonals**
- **Els resultats són fruit d'un estudi multicèntric coliderat per la Dra. Clara Montagut, de l'Hospital del Mar, i el Dr. Josep Taberero, del VHIO, sobre aquest tractament. El publica la revista JAMA Oncology**
- **El càncer colorectal és el més freqüent a l'Estat, amb més de 40.000 nous casos l'any 2016**

Barcelona, 28 de març de 2018. – La biòpsia líquida s'ha **mostrat efectiva** a l'hora de determinar el tipus de mutacions dels pacients que van participar en un estudi multicèntric internacional per determinar l'efectivitat del tractament del càncer colorectal amb Sym004, una combinació de dos anticossos monoclonals contra la proteïna EGFR. El treball el publica la revista *JAMA Oncology* i l'han coliderat la Dra. Clara Montagut, cap de secció d'Oncologia Digestiva del Servei d'Oncologia Mèdica de l'Hospital del Mar, i el Dr. Josep Taberero, director del Vall d'Hebron Institut d'Oncologia (VHIO). **"Una de les novetats del nostre treball ha estat que mitjançant la biòpsia líquida hem pogut determinar un grup de pacients que es beneficien del tractament"**, apunta la Dra. Montagut, amb la utilització per aconseguir-ho de només les seves mostres de sang. Un pas més, explica, **"cap a les aplicacions clíniques d'aquesta tècnica i la medicina personalitzada"**.

Analitzar l'eficàcia del tractament

L'estudi ha analitzat els efectes del Sym004 en 254 pacients amb càncer de còlon metastàtic que ja havien rebut tots els tractaments existents. Estudis previs havien indicat que el tractament experimental **"podia ser efectiu per als pacients per qui ja no tenim cap tractament"**, explica la Dra. Montagut, investigadora principal del Grup de recerca de teràpia molecular del càncer de l'Institut Hospital del Mar d'Investigacions Mèdiques (IMIM). Però, **"a pesar de tota l'evidència prèvia, no funciona en tots els pacients. Sí que ho fa en un subgrup amb un perfil molecular que podem determinar en la biòpsia líquida"**. És en aquest camp on s'obre una nova via de recerca, a la qual, la biòpsia líquida tindrà un paper destacat. Cal destacar que en el càncer colorectal no hi ha tractaments nous efectius des de fa 10 anys.

La Dra. Montagut ha explicat que la biòpsia líquida ha demostrat la seva utilitat per seleccionar els pacients a través de les cèl·lules canceroses presents a la sang dels malalts. Això permetrà escollir els que tenen les mutacions que poden respondre a l'acció del Sym004. **"És un pas més cap a la medicina de precisió"**, assegura la investigadora principal de l'estudi. Una altra de les conclusions destacades del treball és que la biòpsia líquida ha permès certificar l'elevada heterogeneïtat genètica d'aquests tumors, fet que obliga, segons la Dra. Montagut, a tractar-los amb una combinació de fàrmacs. **"Com més entenem biològicament com són els tumors, més entenem com es poden resistir als tractaments i com atacar-los"**.

En aquest sentit, el Dr. Joan Albanell, cap del Servei d'Oncologia Mèdica de l'Hospital del Mar i director del Programa de Recerca en Càncer de l'IMIM, ha explicat que **"les dades obtingudes a l'estudi sobre la biòpsia líquida són consistents amb la capacitat de Sym004 per erradicar clons tumorals amb la mutació d'EGFR, descoberta per la Dra. Montagut, que causa resistència als anticossos anti-EGFR en ús clínic. Queden altres vies de**

resistència que cal aprendre a combatre per traslladar aquests resultats a una millora clínica significativa”.

“Les resistències en el tractament oncològic i, en concret en el càncer de còlon, són el gran repte constant que ens fa treballar permanentment en la cerca de noves opcions terapèutiques. Sym004 sembla oferir una bona resposta, quan els pacients se seleccionen segons el seu perfil molecular, si es compara amb qualsevol altre tractament de quarta línia per al càncer colorectal metastàtic”, explica el Dr. Josep Taberner, també cap del Servei d’Oncologia Mèdica de l’Hospital Universitari Vall d’Hebron. **“El fet innovador que aquest subgrup molecular beneficiari del tractament es pugui seleccionar mitjançant la biòpsia líquida obre enormes possibilitats de seguiment i monitoratge d’aquestes i altres resistències, que sovint apareixen a mesura que avancen els diferents tractaments”,** conclou el Dr. Taberner.

El càncer de còlon i recte

És el tipus de tumor més freqüent a l’Estat, amb més de 40.000 casos nous cada any, 6.000 a Catalunya. Té una freqüència similar en homes i dones en el de còlon i és més freqüent en homes en el de recte. És la segona causa de mort per càncer a Catalunya i la supervivència varia segons el moment del diagnòstic. L’any 2010 es va posar en marxa el [Programa de detecció precoç de càncer de còlon i recte de Barcelona](#), el primer de Catalunya en aquesta patologia, liderat per l’Hospital del Mar i l’Hospital Clínic.

Les causes per les quals es pot desenvolupar un càncer de còlon i recte no es coneixen, tot i que factors com haver-ne patit prèviament, tenir familiars que l’han desenvolupat o patir una malaltia inflamatòria intestinal de llarga evolució així com pòlips intestinals, hi poden influir.

Article de referència

Clara Montagut, MD; Guillem Argilés, MD; Fortunato Ciardiello, MD; Thomas T. Poulsen, PhD; Rodrigo Dienstmann, MD; Michael Kragh, PhD; Scott Kopetz, MD; Trine Lindsted, PhD; Cliff Ding, PhD; Joana Vidal, MD; Jenifer Clausell-Tormos, PhD; Giulia Siravegna, PhD; Francisco J. Sánchez-Martín, PhD; Klaus Koefoed, PhD; Mikkel W. Pedersen, PhD; Michael M. Grandal, PhD; Mikhail Dvorkin, MD; Lucjan Wyrwicz, MD; Ana Rovira, PhD; Antonio Cubillo, MD; Ramon Salazar, MD; Françoise Desseigne, MD; Cristina Nadal, MD; Joan Albanell, MD; Vittoria Zagonel, MD; Salvatore Siena, MD; Guglielmo Fumi, MD; Giuseppe Rospo, PhD; Paul Nadler, MD; Ivan D. Horak, MD; Alberto Bardelli, PhD; Josep Taberner, MD. [Efficacy of Sym004 in Patients With Metastatic Colorectal Cancer With Acquired Resistance to Anti-EGFR Therapy and Molecularly Selected by Circulating Tumor DNA Analyses. A Phase 2 Randomized Clinical Trial.](#) JAMA Oncol. Published online February 8, 2018. doi:10.1001/jamaoncol.2017.5245

Més informació

Departament de Comunicació de l’Hospital del Mar. Tel. 932483537.
dcollantes@parcdesalutmar.cat / comunicacio@hospitaldelmar.cat